

شهید چمران و همرزمانش در نبرد پاوه

می‌کنند. بنی‌صدر فرمان می‌دهد که هوانیروز حق دخالت در این نبرد را ندارد. اما خلیان علیه اکبر شیرومی به همراه خلبانان هوانیروز به سمت غرب راهی می‌شوند. بیمارستان در قلب پناه است

«چ» مثل چمران

فیلم سینمایی «چ» به کارگردانی و نویسندگی ابراهیم حاتمی کیا، در سی و دومین جشنواره فیلم فجر به روی پرده رفت. و نامزد سی و سیمرغ شد که در نهایی شش جایزه برده بود. این خود اختصاص داد. در این فیلم فریبرز عرب نیا در نقش شهید مصطفی چمران ایفای نقش می کند. این فیلم داستان دو روز از زندگی شهید چمران طی نبرد پناه را به تصویر می کشد. مرزا زارعی و بابک حمیدیان از دیگر بازیگران این فیلم سینمایی هستند. همچنین فردین خلعتبری و آنگ سارازي این اثر سینمایی را عهده دار بوده و نخستین جاشویی تیزتر از «آخوانده است».

مریم شیخه، نیروهای مهاجم تا پشت در بیمارستان آمده‌اند. صدای گلوله گوش‌پاوه را کر کرده‌است. مرداد ۱۳۵۸ است و درست از زمانی که انقلاب اسلامی به پیروزی رسید، گروه‌های سیاسی مسلح به‌ویژه حزب دموکرات کردستان ایران و بعدها گومه‌ها، سر ناسازگاری برداشتند. می‌خواهند از ایران جدا شوند و در این مسیر از هیچ جانی، ابایی ندارند. شمال غرب کرمانشاه، ماه‌ها صحنه آشوب است، اما در بیست‌وسوم مردادماه ساعت‌های تاریکی از راه می‌رسد که هیچ‌کس فکرش را هم نمی‌کرد. ۹۶ ساعت جهنمی از همان لحظه آغاز می‌شود. همه‌راه‌های ارتباطی پاوه بسته است. مصطفی، نماینده دولت موقت خودش را در میانه دود و آتش به میدان می‌رساند. نیروهای مهاجم آن قدر حلقه محاصره را تنگ و تنگ کرده‌اند که نیروهای انقلاب، ارتش، خانواده‌ها و کادر درمان و ده‌ها مجروح در ساختمان آسیب دیده، یک بیمارستان در مرکز شهر تیر افتاده‌اند و برای زنده ماندن می‌جنگند. مواد غذایی تمام می‌شود. دارویی باقی نمی‌ماند. دیوارهای سفید بیمارستان، به سرخی می‌زند. مصطفی، مقاومت را می‌شناسد. برق نیست، آب نیست. صدای گریه کودکان و حشت‌دزد، قلبش را می‌کند و می‌داند که شاید طلع‌و فردا را هرگز نبیند. تفنگ در دستانش است و میان تخت‌هایی که دیگر جای خالی ندارند. می‌آید و می‌رود و آرامش می‌ریزد. کلمات مرهم است. در ۴۸ ساعت زجرآور که همه چشم انتظار پایان قصه‌اند، مصطفی تلاش می‌کند تا پایان بندی قصه را عوض کند و کورسوی امید باقی بگذارد. تنها رشته ارتباط او با جهان بیرون، یک خط تلفن است و «اگر نیا بیند، این آخرین پیام من است» از زمانی نشأت‌گیرد که می‌کشد که گلوله‌ها از دیوارها عبور می‌کند و بالای سر کودکان و مجروحان می‌نشیند. پیام به گوش امام می‌رسد. ساعتی بعد فرمان امام صادر می‌شود. «فورا عازم بود و شوید و تا ریشه‌کن کردن کامل ضدانقلاب، آنجا را ترک نکنید».

۴۸ ساعت مقاومت

بگان‌های ارتش در مسیرند. تانک‌ها و بالگردها راه افتاده‌اند. نیروهای سپاه از شهرهای اطراف خودشان را می‌رسانند و مردم عادی با وانت، کامیون و پیاده از روستاهای اطراف به سمت پناه حرکت

شهید مصطفی چمران در جبهه های جنگ - ۱۳۵۹

روزواقعه

پیک کاسه نبات زعفرانی

عکس: سارا یوسفی | استان نیوز

روضة منوره و هزار تکه شد. همانجا یقین کردم این آخرین بار است که دست خالی به خانه برمی‌گردم. شب قبل از ایمان، عین آدم‌هایی که آماده یک سفر طولانی می‌شوند، باز برگشتم همانجا. سرم را گذاشتم روی دیوار. زل زدم به میخک‌های بالای ضریح و همه چیز را سپردم به لطافت نگاهش.

حالا درست یک سال گذشته. حاجتم توی بغلم به خواب رفته. من قدر بدهارم. چقدر از این حاجت‌ها روی دستم گرفته‌ام و از این آستان بیرون رفته‌ام و توی روزمرگی زندگی فراموش کردم تکه‌های دلم کجا زمین ریخت و هزار تکه شد و باز دوباره برگشتم. عین آهوی رمیده. توی عالم همسایگی.

من آن خانه ته کوجه بودم که کاری به کار همسایه اش نداشت. سرش را گرم مشغولیات زندگی خودش کرده بود. یک بار توی سلام پیش دستی نکرد. همیشه شرمنده لبخند همسایه دیواره به دیوار خانه اش شده. بارها کاسه اش پر شده و باز چینی بند خورده خالی اش را برده گذاشت پشت در خانه همسایه.

پسرک دارد بیدار می شود. پلک هایش را که از هم باز می کند، نقش گلسته ها می افتد توی نی نی ششماش خنده پنهانی می شنیدن روی لبش. او یک کامه نبات زعفرانی است که از ده سیاهیه ها به من رسیده. قند مکرر است. توی کاسه دارم با کدام ذکر پر کنم که جبران مهرپناش باشد؛ باشد؟ دست به دامن کدام زیارت نامه شوم تا بداند چقدر دوستش دارم؟ دست های خامی است که اینها تبار روزی که برای خدا حافظی آخر به اینجا برگردم، به لطف تمام نعمت های تو که این سال ها در کاسه چینی دلم ریخته است، هرجای دنیا که باشم، رو به سمت خراسان می ایستم و هنوز در می سپارم به لطافت نگاهش. انگار همین دارم به میخک های بالای ضریح نگاه می کنم.